

INBRENG VERSLAG VAN SCHRIFTELIJK OVERLEG

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft een aantal vragen en opmerkingen aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat voorgelegd over de geannoteerde agenda voor de buitengewone (formele) Energieraad op 26 oktober 22 september 2021.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Azarkan

De griffier van commissie,
Nava

Inhoudsopgave	blz.
I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II Antwoord/reactie van de Staatssecretaris	4

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Europese Commissie, in de mededeling over de stijgende energieprijzen van 14 oktober 2021 een «toolbox» heeft gepresenteerd met maatregelen die lidstaten en de Europese Commissie kunnen nemen in het kader van de gestegen energieprijzen. Deze leden hebben een aantal vragen.

De leden van de VVD-fractie vragen hoe de voorstellen uit de «toolbox» aansluiten bij de Nederlandse compensatieregelingen. In hoeverre past de gekozen Nederlandse compensatie binnen de kaders van deze «toolbox». De leden van de VVD-fractie lezen dat het kabinet van mening is dat voor Nederland de gezamenlijke gasinkoop niet acceptabel is omdat het ingrijpt in de werking van de markt en bovendien de hoge prijzen niet zal oplossen. Deze leden vragen wat deze inzet betekent voor de onderhandelingspositie van Europese lidstaten tegenover grote gasimporteurs zoals Rusland. Wat ziet het kabinet als alternatieven om de onderhandelingspositie tegenover Rusland te versterken?

De leden van de VVD-fractie delen de mening van het kabinet dat de aankondiging van de Europese Commissie omtrent de gedelegeerde handeling kernenergie in het kader van de taxonomie een wenselijke ontwikkeling is. Ook delen zij de mening dat de spoedige uitwerking op dit front belangrijk is. De leden van de VVD-fractie vragen daarom het kabinet wanneer de uitwerking van kernenergie in de taxonomie wordt verwacht. Ook vragen zij ook of het kabinet een gedetailleerde indicatie kan geven van het krachtenveld op dit onderwerp. Kan het kabinet ook toelichten hoe het de opname van kernenergie in de taxonomie zelf zal inbrengen in de Energieraad?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de extra ingelaste energieraad. Deze leden vragen de regering wat de positie is van Nederland in de discussie rondom het in Europa gezamenlijk inkopen van gas. Zij zien een gezamenlijke Europese aanpak, zowel nu als in de toekomst, als een mogelijkheid om de energie-afhankelijkheid van landen als Rusland te verminderen.

De leden van de D66-fractie lezen dat de Europese Commissie verdere investeringen in isolatie overweegt. Hoe sluit dit aan bij de 150 mln. euro die de regering uittrekt voor isolatie? Is dit bedrag voldoende om daadwerkelijk ook op lange termijn de impact van stijgende gasprijzen (ook in de toekomst) te beperken? Deze leden vragen hoe het «Fit-fo-55»-pakket, dat een renovatieversneller bevat, bij kan dragen aan dit Europese probleem? Wordt er gesproken over hogere ambities, in beleid en financiën?

De leden van de D66-fractie merken op dat uit recent nieuws is gebleken dat de gasprijs weer in kleine mate zakt, naast een warmer najaar spelen de hoge opbrengsten van wind op zee hierin ook een rol. Zal de Staatssecretaris in Europees verband oproepen tot een integrale aanpak van dit

probleem, waar ook de groei van hernieuwbare energie wordt meege-
nomen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geanno-
teerde agenda voor de Buitengewone Formele Energieraad van
26 oktober 2021 en hebben nog enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie spreken hun genoegen uit over het feit dat
het kabinet maatregelen heeft aangekondigd om de gevolgen van de
stijging van de energieprijzen te beperken. Huishoudens met een
gemiddeld verbruik kunnen een tegemoetkoming van 430 euro
verwachten en voor (mkb)bedrijven komt er een lastenverlichting van in
totaal ruim 500 mln. euro. Deze leden merken op dat experts stellen dat
vooral hoge inkomens zullen profiteren van deze compensatie voor de
hoge energieprijzen, omdat de getroffen maatregelen (te) generiek zijn. Zij
vragen de Staatssecretaris te reageer op deze uitspraken. Kan de Staatsse-
cretaris daarbij tevens aangeven welke andere (meer op lage inkomens
gerichte) opties er door het kabinet zijn overwogen en waarom er
uiteindelijk niet voor deze opties is gekozen?

De leden van de CDA-fractie merken op dat EU-lidstaten die ervoor kiezen
om tijdelijke compenserende maatregelen te nemen en steun te verlenen
aan huishoudens deze maatregelen deels kunnen financieren uit de EU
ETS-inkomsten. Zij vragen de Staatssecretaris hoeveel van de
ETS-inkomsten die Nederland ontvangt zij voornemens is om in te zetten
voor de aanpak van de huidige hoge energieprijzen.
Tevens lezen de leden van de CDA-fractie dat het kabinet ingrijpen in de
werking van de energie- en ETS-markten zeer ongewenst acht en dat ook
bijvoorbeeld de gezamenlijke inkoop van gasreserves door het kabinet
niet als een oplossing voor de huidige prijsstijging worden gezien. Deze
leden vragen de Staatssecretaris welke rol zij wel ziet voor de EU en voor
een op EU-niveau gecoördineerde aanpak om de stijgende energieprijzen
op de korte en/of middellange termijn aan te pakken.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de «toolbox» van
de Europese Commissie met mogelijke initiatieven en steunmaatregelen
voor compensatie van de stijgende energierekening, alsook het besluit
van het demissionaire kabinet om de energiebelasting tijdelijk te verlagen.
Deze leden vinden de maatregelen die het demissionaire kabinet neemt
volstrekt onvoldoende. Zij constateren dat veel van de maatregelen die de
Europese Commissie voorstelt zijn gericht op het helpen van specifieke
doelgroepen, maar dat het Nederlandse demissionaire kabinet kiest voor
generieke maatregelen. Hierdoor profiteren vooral hoge inkomens en
worden huishoudens die echt in de problemen komen niet volledig
gecompenseerd, terwijl hoge inkomens die stijging prima aan kunnen.
Wanneer de energierekening met 900 euro stijgt, is 430 euro immers niet
voldoende. En voor wie leeft in energiearmoede komt die stijging die dan
alsnog geldt hard aan.

De leden van de SP-fractie vragen welke EU-lidstaten wel succesvol
ervoor zorgen dat de compensatie ook daadwerkelijk bij de huishoudens
terecht komt die het het hardst nodig hebben. Kan de regering reageren
op de plannen in omliggende landen? Kan de regering voorts reageren op
het Spaanse beleid waar de winsten van energiebedrijven worden
teruggegeven aan huishoudens die compensatie voor de energierekening

nodig hebben? De leden zijn van mening dat het demissionaire kabinet ook de winsten van energiebedrijven zou moeten aanpakken.

Voorts zijn de leden van de SP-fractie van mening dat veel meer geïnvesteerd moet worden in het verduurzamen van de slechtst geïsoleerde woningen en dat de huren verlaagd moeten worden. Hiermee help je specifiek de groep die wordt getroffen door de hoge energieprijzen. Zij vragen wat Nederland op dit gebied zou kunnen leren van andere EU-lidstaten.

De leden van de SP-fractie ontvangen graag een opheldering over de dekking van de 3,2 miljard euro die het demissionaire kabinet inzet voor compensatie van de hoge energierekening? In hoeverre worden de ETS-inkomsten ingezet om de hoge energieprijzen aan te pakken?

De leden van de SP-fractie vragen of er mogelijk nog meer maatregelen worden genomen, aangezien een aantal lidstaten vraagt om meer gecoördineerde EU-actie? Hoe staat het demissionaire kabinet hier tegenover?

De leden van de SP-fractie vinden het belangrijk dat de aanpak van energiearmoede hoog op de agenda blijft staan. Welke lessen kunnen over de aanpak van dit probleem kunnen reeds getrokken worden, ook in het kader van (gesprekken over) de klimaatplannen van de EU (het «Fit-for-55»-pakket) en het Sociale Klimaatfonds? Deze leden zijn van mening dat de socio-economische situatie van minima en huishoudens die in energiearmoede leven niet alleen door klimaatbeleid kan worden opgelost. Het vraagt ook om rechtvaardig beleid op andere niveaus. In hoeverre deelt het demissionaire kabinet deze opvatting en wordt dit meegenomen in zowel Europese als nationale discussies?

De leden van de SP-fractie lezen dat Nederland en andere EU-lidstaten stellen dat het «Fit-for-55»-pakket niet verantwoordelijk zijn voor de hogere energieprijzen en dat volgens vicevoorzitter van de Europese Commissie Frans Timmermans een vijfde van de energieprijsstijgingen toegeschreven kan worden aan de toegenomen prijs voor CO₂-uitstoot binnen het EU-emissiehandelssysteem. Kan worden toegelicht op basis waarvan deze uitspraken worden gedaan?

II Antwoord/reactie van de Staatssecretaris